

Succesvolle 39ste Nationale Vrouwendag (14.11.10)

Met een 250-tal bewuste vrouwen en enkele mannen was de Nationale Vrouwendag op 11 november een geslaagde collectieve denkoefening over de doelstellingen en de toekomst van het Feminisme.

De dag begon met het **Feministisch Toekomstcafé**. De deelneemsters (en enkele deelnemers) zaten driemaal gedurende een half uur in wisselende gezelschappen van 6 om te discussiëren over vragen als: Hoe kwam het feminisme in jou leven en wat deed het met jou? Hoe zie jij de (ideale) toekomst voor vrouwen en hoe moet er aan gewerkt worden? Welke nieuwe samenwerkingsvormen dringen zich op?

Enkele **conclusies** die naar voor kwamen in de groepjes waar uw reporter/ supporter aan deelnam: belangstelling en engagement voor het feminisme kunnen zowel uit de theorie van (meer algemene) emancipatorische bewegingen komen als uit eigen ervaring en verontwaardiging; het feminisme is tegenwoordig niet modieus en wordt te veel doodgezwegen; er is nood aan meer samenwerking met andere emancipatorische bewegingen maatschappelijke ontwikkelingen creëren nieuwe uitdagingen voor vrouwen: bvb. veroudering van de bevolking resulteert in grotere behoefte aan mantelzorg en frequentere scheidingen creëren meer geldzorgen; de zorgproblemen zijn sterk gebonden aan de politieke ontwikkelingen. De besparingspolitiek maakt dat er minder middelen zijn voor professionele zorg en dat openbare diensten i.h.a. afgebouwd worden. De strijd tegen deze politiek (bvb. Witte Woede) is dan ook van het grootste belang voor de vrouwen. Samenwerking met en engagement in de vakbonden dringt zich derhalve op.

Van wat er uit alle discussiegroepjes kwam een **synthese** maken wordt voor de organisatoren vast nog een hele kluit.

Na de middag was het tijd voor een plenaire zitting waar **Prof. Ann Philips** (Londen) de situatie van het feminisme besprak vanuit internationaal perspectief. De feministische strijd sinds de jaren zeventig van de vorige eeuw, heeft volgens haar enkel in de politiek (dankzij quota) tot significante verbeteringen geleid.

De huidige besparingspolitiek stemt haar somber. De schulden crisis wordt als voorwendsel gebruikt om de rol van de overheid verder terug te schroeven. De vrouwen zijn het grootste slachtoffer van de crisis en de subsidies voor de vrouwen organisaties worden verminderd.

Doorheen onze strijd zijn er de laatste jaren enkele nieuwe inzichten gegroeid. Zo hebben wij het belang leren inzien van de interculturele invulling van het feminisme (cfr. de hoofddoeken discussie) en hebben wij geleerd dat vrouwen geen machteloze slachtoffers zijn. Een betutelende houding tegen onderdrukte vrouwen, ook in andere culturen, is uit den boze.

Na de toespraak van Ann Philips (AP) volgde een levendige **discussie** met de zaal. Vragen die aan bod kwamen waren:

Wat is de *feministische visie op werk*? A.P. Is voorstander van de 25 uren werkweek voor mannen en vrouwen.

Hoe ziet u de relatie tussen de *hoofddoek* en de neutraliteit van de staat? Is de hoofddoek geen symbool van onderdrukking? AP: "Ik zie niet in hoe de manier waarop men zich kleedt de neutraliteit van de staat kan bedreigen of de mate van onderdrukking cq emancipatie beïnvloedt. Dergelijke argumenten worden het meest door mannen gebruikt die weinig op hebben met het feminisme."

Is er geen nood aan intensievere *samenwerking* van de vrouwenbeweging met de *vakbeweging* en de *ecologische beweging*? AP: "Akkoord met meer samenwerking voor wat de ecologische beweging betreft, in de vakbeweging zie ik nog teveel machisme. "

Na de plenaire sessie met Ann Philips was het tijd voor de workshops. Uw verslaggever had gekozen voor het thema: **Feminisme zonder grenzen**. In feite draaide de discussie grotendeels rond multiculturaliteit. In haar inleiding stelde **Sarah Bracke** (KU Leuven) dat de mensen in haar omgeving de discussies beu zijn. De gezagsdragers (vb. Merkel en Leterme) pikken hier graag op in door de multiculturaliteit dood te verklaren. Naar analogie met de stelling dat vrouwenkwestie opgelost is, is dat een manier om alles zo veel mogelijk bij het oude te laten, terwijl een groot deel van het werk nog moet gebeuren.

In alle discussies over emancipatie moeten wij beseffen dat solidariteit botst op de grenzen van machtsongelijkheid. Vrouwen zijn niet alleen maar vrouw, maar behoren ook tot een bepaald ras, leeftijdsgroep, klasse enz.

Sarah heeft veel geleerd uit de ervaring van de Black Feminists in de VS. Zo leefde de strijd voor legalisatie van abortus helemaal niet bij zwarte vrouwen omdat hun probleem eerder ging om gedwongen sterilisatie. De eenheid in de vrouwenbeweging kon hersteld worden door het voortaan te hebben over reproductieve rechten.

Feministen moeten ageren tegen het verbod op hoofdoeken, anders zijn ze in feite racistisch.

In haar reactie stelde het panellid **Ida Dequeecker** (VOK) dat voor begrippen zoals vrijheid, gelijkheid en solidariteit zoveel verschillende interpretaties mogelijk zijn, dat discussies hierover uitzichtloos zijn. Het enig middel om er uit te geraken is door concrete eisen te stellen er er voor actie te voeren.

Yasmina Akandaf (BOEH Baas over Eigen Hoofd) dat in BOEH samengewerkt wordt tussen religieuzen en ongelovigen, tussen vrouwen met en zonder hoofddoek.

Catherine Goffeau vertegenwoordigde Merhaba een organisatie van allochtone homo's en lesbiennes. Zij ziet een tendens om deze mensen in de (algemene) holebi beweging opzij te schuiven, omdat zij nog niet aan "coming out" zijn.

Sarah Avci lichtte de succesvolle werking toe sinds 16 jaar van KAV Intercultureel in het Brusselse.

Suzanne Monkasa vertelde dat feminisme binnen de Afrikaanse gemeenschap nog teveel gezien wordt als een zaak van de blanken. Toch groeit het feminisme in Afrika (en dus ook bij de Afrikaanse vrouwen hier). Dit komt het duidelijkst tot uiting in de Wereldvrouwenmars, die dit jaar focuste op het seksueel geweld op vrouwen, en vorige maand eindigde in Bukavu.

Meryem Kanmaz, moderator van het debat, wierp in het debat dat het ontbreken van een gemeenschappelijke woordenschat een hinderpaal is in de vrouwenbeweging. De panelleden waren van oordeel dat dit opgelost wordt door dialoog en gemeenschappelijke actie.

Een deelnemster uit het publiek vertelde dat in de beweging **Marianne** (gelinkt aan de PVDA) sinds lang vrouwen van de meest verschillende origine samenwerken.

Feministische agenda 2010-2020

In de documentatiemap was o.a. een "**Feministisch Manifest**" te vinden dat een bilan opmaakt van de feministische actie sinds de jaren 70 van de vorige eeuw en enkele principes vooropstelt voor de verdere strijd. In dit document wordt de nadruk gelegd op de noodzaak de feministische strijd te linken met de strijd tegen ongelijkheid i.h.a. Dit document werd onderschreven door het Vrouwen Overleg Komitee, de Vrouwenraad en een reeks vrouwenbewegingen; Verder onderschreven ook vzw Vrede en het Minderheden Forum dit document.

Het document “**Feministische agenda 2010-2020**” uitgaande van het VOK is een ontwerp dat nog zal aangepast worden aan de hand van de discussies op de vrouwendag. De huidige versie roept op tot solidariteit met vrouwen wereldwijd, klaagt het geweld tegen vrouwen aan, vraagt een herwaardering en herverdeling van zorg en eist volwaardig werk voor iedereen, een sociale zekerheid die volwaardige bescherming biedt, gelijke kansen in het onderwijs en een beeldvorming vrij van stereotypen.

Het herinnert aan de eis “Baas over eigen Lijf”, bepleit rechtvaardige duurzaamheid en eist volwaardige participatie van vrouwen aan alle domeinen van de samenleving.

Maar zoals gezegd: het betreft een “**work in progress**”, waar wij alleszins met belangstelling naar uitkijken.

Felle Feministen

In de documentatiemap op de vrouwendag zat ook een “Feministisch Startpakket” uitgaande van FEL dat zich voorstelt als een feministische actie- en vormingsgroep voornamelijk actief in Gent. “Wij zijn een groep enthousiaste feministes die bezig zijn rond allerlei thema’s. We voeren actie – zoals de heksennacht – we schrijven lezersbrieven, geven workshops en lezingen, we hebben een leesgroep en nog een heleboel plannen voor het nieuwe jaar! “

Hieronder een link naar de website deze nieuwe beweging.

Hieronder enkele sfeerbeelden van deze stimulerende vrouwendag.

Links

[FEL](#)

[Vrouwen Overleg Komitee \(VOK\)](#)

.

Els Flour, Voorzitster VOK

Feministisch Toekomstcafé

Plenaire zitting

Ann Philips

Panel Workshop Feminisme zonder Grenzen